การออกแบบส่วนประมวลผล (Process Design)

การประมวลผล (Process) หมายถึงกระบวนการคำนวณหรือเปรียบเทียบค่าของ ข้อมูลภายในระบบงานเพื่อที่จะสรุปผลจากข้อมูลที่ได้นำเข้ามาในระบบให้เป็นสารสนเทศ และ ส่งออกให้กับผู้ใช้ตามความต้องการ ในโปรแกรมระบบบัญชีสำหรับสหกรณ์ภาคเกษตร การ ประมวลผลหลักของระบบที่สำคัญคือการประมวลผลเพื่อจัดทำงบการเงิน ซึ่งได้ออกแบบไว้เพื่อให้ การจัดทำงบการเงินทำได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

การประมวลผลเพื่อจัดทำงบการเงิน

กระบวนการประมวลผลเพื่อจัดทำงบการเงินของโปรแกรมระบบบัญชีสำหรับสหกรณ์ ภาคเกษตรมีเป้าหมายในการออกแบบคือ เพื่อให้โปรแกรมทำการคำนวณข้อมูลแล้วจัดทำ งบการเงินได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ รวมทั้งมีความยืดหยุ่นในการกำหนดรายละเอียดในงบการเงิน โดยให้ผู้ใช้สามารถกำหนดรายการที่จะแสดงในงบการเงิน รูปแบบและตำแหน่งของรายการ รวมทั้งการกำหนดสูตรในการคำนวณค่าที่มาแสดงในแต่ละรายการได้ ทั้งนี้ เพื่อให้สหกรณ์ สามารถจัดทำงบการเงินที่แสดงรายละเอียดตามที่ต้องการได้ ในกรณีที่สหกรณ์มีรายการบัญชีที่ เพิ่มเติมจากผังบัญชีมาตรฐานและต้องการแสดงรายละเอียดให้ปรากฏในงบการเงิน แต่หาก สหกรณ์ไม่มีการเพิ่มเติมผังบัญชีก็สามารถใช้รูปแบบงบการเงินมาตรฐานที่ได้ออกแบบการ ประมวลผลเพื่อจัดทำงบการเงินซึ่งได้ติดตั้งไปพร้อมกับโปรแกรมได้โดยไม่ต้องมีการปรับเปลี่ยน วิธีการจัดทำงบการเงิน

จากเป้าหมายดังกล่าวจึงออกแบบวิธีประมวลผลเพื่อจัดทำงบการเงิน โดยการสร้าง เครื่องมือ สำหรับให้ผู้ใช้กำหนดลักษณะการประมวลผลตามที่ต้องการได้เองแทนการกำหนด รูปแบบการแสดงงบการเงินที่มีกำหนดรูปแบบและการคำนวณแบบคงที่ ซึ่งทำให้ผู้ใช้ไม่สามารถ ปรับเปลี่ยนรายละเอียดในงบการเงินได้ เครื่องมือที่ใช้ในการกำหนดรายละเอียดในงบการเงิน คือ ปุ่มปฏิบัติการจัดทำงบการเงิน

ส่วนรับคำสั่งประมวลผลงบการเงิน

ส่วนรับคำสั่งการกำหนดรูปแบบงบการเงินเป็นหน้าจอที่ใช้ในการกำหนดให้โปรแกรม ทำการประมวลผลเพื่อจัดทำงบการเงินตามที่ต้องการ ส่วนนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความถูกต้อง ของงบการเงิน ดังนั้น ส่วนรับคำสั่งการกำหนดรูปแบบงบการเงินจึงต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ ในขณะเดียวกันหน้าจอนี้ก็จะต้องถูกออกแบบให้สามารถใช้งานได้อย่างสะดวกและมีระบบป้องกัน การใช้งานที่ผิดพลาดด้วย ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 43 ส่วนรับคำสั่งการกำหนดรูปแบบงบการเงิน โดยมีรายละเอียดที่ต้องกำหนด ดังนี้ 4 - 100

CAD_GL version 2 (Web Edition) - Microsoft Internet Explorer มีประเภรพระบบบัญชีแยกประเภท สาหารณ์การเกษตรหอเพียง จำกัด สำนักง สาหรับสาหารณ์ภาคเกษตร Version 2 (Web Edition) รันที่ทำการ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2									านักงา 1.ศ. 2	ulnq 550	
ลหลัก ▶ กา	อบันทึกรายการขั้นดัน ነ มัญชินอกประเภทและงบทดลอง ነ รายงานงบการเงิน) งบติ	รายงานเพื่อการบริหาร 🕨 จัดการระบบ ในทุนการผลิต ชื่มรายการ]	 DBRUNN 	1 ▶ u	ชื่อมโย	เข้อมูล	• =	อกจาก	ระบบ	2	
บรรทัคที่/ เลขที่อ้างอิง	รายการ	แสดงในรายงาน	ตัวเลข	การจัดการข้อมูล							
1/323	ธุรกิจแปรรูปผลิตผลการเกษตรและการผลิตสินค้า			2	0					4	-
2/324	แปรรูปผลิตผลการเกษตร				0				٠	4	- 2
3/325	ข้าวเปลือก				0				1		¥.
4/326	ข้าวเปลือกคงเหลือต้นปี		0.00			-			Ŷ		- 2
5/327	บวก ชื่อข้าวเปลือก		0.00			-			•		-
6/328	ค่าใช้จ่ายในการซื้อ		0.00			25			1		¥.
7/329	ราม		0.00				43		Ŷ		-
8/330	หัก ข้าวเปลือกคงเหลือสิ้นปี		0.00			-		1	٠		*
9/331	ข้าวเปลือกไข้ไปในการผลิต		0.00				43		٢		¥.
10/332	บวก ค่าจ้างเงินเดือน		0.00			-			1	۰	-
11/333	ค่าจ้างรายวัน		0.00			1			٢		¥
12/334	บวก ค่าใช้จ่ายการผลิต		0.00		0				٠	*	- 2
13/335	- ต่าไฟฟ้า		0.00			-			⇮	4	-2

รูปที่ 4 - 43 ส่วนรับคำสั่งการกำหนดรูปแบบงบการเงิน

1. บรรทัดที่/เลขที่อ้างอิง

บรรทัดที่ หมายถึง เลขกำกับรายการในงบการเงินนั้น ๆ โดยการนับลำดับที่ของ รายการเฉพาะในงบการเงินที่กำลังปฏิบัติงานอยู่ ความสำคัญคือใช้ในการระบุรายการเพื่อทำการ ประมวลผลในแต่ละงบการเงิน

เลขที่อ้างอิง หมายถึง เลขกำกับรายการในงบการเงินทั้งหมด โดยการนับลำดับ บรรทัดที่ถูกสร้างขึ้นในทุกงบการเงินติดต่อกัน หรืออาจกล่าวได้ว่าเลขที่อ้างอิง คือ เลขประจำตัว ของรายการนั้น ๆ ตัวเลขนี้จะถูกนับไปอย่างต่อเนื่องแม้ว่าจะมีการลบรายการนั้นออกไปแล้วเลขที่ อ้างอิงของรายการนั้นก็จะยังคงอยู่แต่จะไม่ถูกนำมาใช้ในการประมวลผลอีก

ตัวอย่างเช่น งบดันทุนการผลิตรายการเลขที่ 3/325 ข้าวเปลือก หมายความว่า รายการข้าวเปลือกเป็นรายการที่ 3 ในงบดันทุนการผลิต และเป็นรายการที่ 325 ของรายการใน งบการเงินทั้งหมด

จุดควบคุมของบรรทัดที่คือการให้เลขที่โดยโปรแกรม สำหรับจุดควบคุมของเลขที่ อ้างอิงคือการให้เลขที่โดยโปรแกรมและไม่มีการใช้เลขที่ซ้ำ

2. รายการ

เป็นชื่อของรายการ ได้ข้อมูลมาจากการกำหนดผ่านปุ่ม **ไว้** กำหนดรายละเอียด รายการ ชื่อของรายการอาจกำหนดแตกต่างจากชื่อบัญชีในผังบัญชีก็ได้ โดยที่ชื่อของรายการนี้จะ ถูกนำไปแสดงในงบการเงิน ดังนั้น จึงต้องกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีเกี่ยวกับการ เปิดเผยข้อมูล ที่กำหนดให้การแสดงรายการในงบการเงินต้องสะท้อนข้อเท็จจริงของข้อมูลและมี ความชัดเจนเพียงพอที่ผู้ใช้งบการเงินจะเข้าใจได้เมื่ออ่านงบการเงิน จุดควบคุมโดยโปรแกรมในส่วนนี้ไม่อาจกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพและ เหมาะสมกับต้นทุน เพราะรายการมีประเภทข้อมูลเป็นตัวอักษร (Character) และไม่สามารถ กำหนดเงื่อนไขในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลได้ ดังนั้น การกำหนดชื่อของรายการจึง ควรกำหนดโดยนักบัญชีที่มีประสบการณ์และเข้าใจหลักการบัญชีเป็นอย่างดีซึ่งจะทำให้งบการเงิน แสดงชื่อรายการที่เหมาะสม

3. แสดงในรายงาน

เป็นการกำหนดว่าเมื่อประมวลผลงบการเงินแล้วรายการนั้นจะแสดงในงบการเงิน หรือไม่ ถ้ารายการใดที่กำหนดว่าไม่ให้แสดงในงบการเงินจะปรากฏคำว่า ไม่แสดง

4. ตัวเลข

เป็นการกำหนดว่ารายการนั้นใช้ในการแสดงข้อมูลที่เป็นตัวเลขด้วยหรือไม่

5. การจัดการข้อมูล

เป็นส่วนที่ใช้กำหนดลักษณะการทำงานเพื่อจัดทำงบการเงิน โดยแสดงให้เห็นว่า รายการนั้น ๆ ได้เลือกใช้ปุ่มปฏิบัติการจัดทำงบการเงินใดประมวลผลบ้าง

จุดควบคุมคือ โปรแกรมไม่อนุญาตให้ปุ่มที่ทำงานขัดแย้งกันอยู่ในแถวเดียวกัน เช่น รายการใดที่เลือกทำงานโดยใช้ 🔃 ปุ่มคำนวณค่าจากบัญชี จะไม่สามารถเลือกทำงาน ผ่าน 🐴 ปุ่มคำนวณค่าจากรายการได้อีก

ปุ่มปฏิบัติการจัดการข้อมูลเพื่อจัดทำงบการเงิน

โปรแกรมระบบบัญชีสำหรับสหกรณ์ภาคเกษตรได้ออกแบบปุ่มเพื่อทำหน้าที่ในการ จัดการข้อมูลเพื่อจัดทำงบการเงิน โดยการพัฒนาชุดคำสั่งให้แต่ละปุ่มทำงานตามหน้าที่ใดหน้าที่ หนึ่งเป็นการเฉพาะ ดังนั้น ผู้ใช้ต้องทำความเข้าใจหน้าที่ของแต่ละปุ่มให้เข้าใจอย่างชัดเจนจึงจะสั่ง ประมวลผลงบการเงินได้อย่างถูกต้อง ปุ่มปฏิบัติการจัดการข้อมูลเพื่อจัดทำงบการเงินมีจำนวน 8 ลักษณะ ดังนี้

- 📝 คือ ปุ่มกำหนดรายละเอียดรายการ
- 💈 คือ ปุ่มลบ
- 🔚 คือ ปุ่มคำนวณค่าจากบัญชี
- 🐴 คือ ปุ่มคำนวณค่าจากรายการ
 - กือ ปุ่มกำหนดค่าสินค้าคงเหลือปลายงวด
 - . คือ ปุ่มเลื่อนบรรทัดขึ้น

🐣 คือ ปุ่มเลื่อนบรรทัดลง

🚏 คือ ปุ่มย้ายไปบรรทัดที่

📝 ปุ่มกำหนดรายละเอียดรายการ

เป็นปุ่มสำหรับกำหนดรายละเอียดรายการในงบการเงินในส่วนที่เป็นข้อความกำกับ รายการและจำนว[ั]นเงิน ปุ่มนี้เพื่อช่วยให้ผู้ใช้สามารถตกแต่งงบการเงินให้มีความสวยงามได้ด้วย ตนเอง ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 44 กำหนดรายละเอียดรายการ มีรายละเอียด ดังนี้

หรับสหกรณภาคเกษ Version 2 (Web E	ns dition)		วันที่ทำการ 28 กูเ
กอการขั้นดัน ▶ บัญชิแอกประเภท	และงบทดลอง 🔸 รายงานงบการเงื กำหนดรายส	่น ▶ รายงานเพื่อการบริหาร ▶ จัดกา เะเอียครายการงบกำไรชาดทูน	รระบบ ▶ ຍອດຍ∩ມາ ▶ ເชື່ອນໂຢງช້ອນູຂ ▶ ອອ
ชื่อรายการ :	ขาย/บริการ		Nature เครดิด 🖌
การกำหนดเงื่อนไขพิเศษ :	 ไม่แสดงในรายงาน ไม่แสดงเมื่อมีค่าเป็นลบ 	 เป็นแถวที่มีค่า 100% แจกแจงรายละเอียด 	🗌 รายการจากสินค้าคงเหลือ 🔲 แสดงรายการเมื่อตัวเลขเป็น 0 (ศูนย์)
ประเภทอักษรการแสดงรายการ :	 ธรรมดา ด้ลเอ็จง อักษรลีแดง ปิดเส้นได้ 1 เส้น 	 ด้วหนา อักษรสีน้ำเงิน บิตเส้นได้ 2 เส้น 	
ย่อหน้า (Tab) :	1 🗸		
ไม่แสดงตัวเลข :			
ประเภทอักษรการแสดงตัวเลข :	 ฮรรมดา ด้วงอังง อักษรสินคง ปัตะสันใต้ 1 เส้น 	 พีวหนา อักษรสีน้ำเงิน ปีคเส้นได้ 2 เส้น 	
	🗌 บิคเล้นใค้ 1 เล้น	🗌 ขีดเล้นใด้ 2 เส้น	

รูปที่ 4 - 44 กำหนดรายละเอียดรายการ

1. ชื่อรายการ และ Nature

สำหรับกำหนดชื่อของรายการที่แสดงในงบการเงินแต่ละบรรทัด ตัวอย่างเช่น "ขาย/บริการ" สำหรับกำกับรายการบรรทัดแรกของกำไรขาดทุน เป็นต้น พร้อมด้วยการระบุว่า รายการดังกล่าวนี้ โดยปกติมียอดคงเหลือหรือ Nature บัญชีด้านใด มีตัวเลือกให้เลือก 2 รายการ คือเดบิตและเครดิต

การกำหนดเงื่อนไขพิเศษ

สำหรับกำหนดลักษณะเฉพาะตัวของรายการในงบการเงิน มีดังนี้

2.1 ไม่แสดงในรายงาน

เนื่องจากรายการบางรายการอาจถูกกำหนดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกใน การประมวลผล แต่ไม่จำเป็นต้องแสดงในงบการเงิน จึงต้องให้ผู้ใช้กำหนด ว่าต้องการแสดงรายการนั้นหรือไม่ ตัวอย่างเช่น ในการจัดทำรายละเอียด ค่าใช้จ่ายดำเนินงานและรายละเอียดรายได้อื่น ซึ่งเป็นรายละเอียดประกอบ งบกำไรขาดทุนที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ต้องแสดงอัตราร้อยละต่อ ยอดขาย/บริการ แต่เนื่องจากยอดขาย/บริการนั้นรายการกำหนดไว้ที่ งบกำไรขาดทุนแยกออกไป ดังนั้น เพื่อความรวดเร็วในการประมวลผลข้อมูล จึงกำหนดให้สร้างรายการขาย/บริการให้มีคุณสมบัติเหมือนรายการขาย/ บริการทึ่งบกำไรขาดทุนเพื่อให้ได้จำนวนเงินเดียวกัน แล้วกำหนดให้ใช้เป็น ฐานในการคำนวณหรือเป็นแถวที่มีค่าเป็น 100% และไม่ต้องการให้รายการ นี้แสดงในรายงานจึงต้องกำหนดคุณสมบัติเป็น ไม่แสดงในรายงาน

2.2 ไม่แสดงเมื่อมีค่าเป็นลบ

รายการในงบการเงินบางรายการในบางครั้งอาจจะมีสถานะเป็นสินทรัพย์ บางครั้งอาจมีสถานะเป็นหนี้สิน ตัวอย่างเช่น บัญชีเดินสะพัดสำนักงาน ใหญ่ และบัญชีเดินสะพัดสาขา ซึ่งกำหนด Nature บัญชีด้านเดบิตไว้ ใน การกำหนดรายการในงบการเงินจะต้องกำหนดให้รองรับทั้งในส่วนของ สินทรัพย์และในส่วนของหนี้สิน โดยกำหนดเงื่อนไขพิเศษของรายการนี้ให้ เป็น ไม่แสดงเมื่อมีค่าเป็นลบ กล่าวคือ เมื่อใดที่บัญชีเดินสะพัดมียอด คงเหลือด้านเครดิต หากพิจารณาในความหมายของสินทรัพย์แล้วคือมีค่า เป็นลบ ดังนั้น จะไม่แสดงรายการในส่วนของสินทรัพย์ แต่หากพิจารณาใน ความหมายของหนี้สินจะมีค่าเป็นบวก ดังนั้น จะแสดงรายการนี้ในส่วนของ หนี้สิน

2.3 เป็นแถวที่มีค่าเป็น 100 %

การแสดงรายการในงบการเงินที่เป็นผลการดำเนินงาน นายทะเบียน สหกรณ์กำหนดให้แสดงสัดส่วนต่อรายได้ในรูปของเปอร์เซ็นต์จึงต้องระบุให้ โปรแกรมรู้ว่าตัวเลขในรายการใดที่เป็นฐานหรือตัวหาร โดยการกำหนด เงื่อนไขพิเศษให้แถวนั้นมีค่าเป็น 100 %

2.4 แจกแจงรายละเอียด

สำหรับรายการที่ผู้ใช้ต้องการจัดทำรายละเอียดประกอบงบการเงิน ตัวอย่างเช่น รายการเงินสดและเงินฝากธนาคาร ต้องการที่จะแสดงว่า ประกอบด้วยเงินฝากธนาคารใดบ้างเพื่อประโยชน์ในการจัดทำหมายเหตุ ประกอบงบการเงิน

2.5 รายการจากสินค้าคงเหลือ

รายการสินค้าคงเหลือมีแหล่งที่มาของข้อมูลมากกว่า 1 แหล่ง คือ ข้อมูล สินค้าคงเหลือมาจากหน้าจอบันทึกสินค้าคงเหลือ ข้อมูลค่าเผื่อมูลค่าสินค้า ลดลง มาจากการบันทึกรายการในสมุดรายวันขั้นต้น จึงต้องมีข้อกำหนด แตกต่างจากรายการอื่น

2.6 แสดงรายการเมื่อตัวเลขเป็น 0 (ศูนย์)

โดยปกติรายการในงบการเงินรายการใดที่มีมูลค่าเป็น 0 (ศูนย์) จะไม่แสดง รายการ แต่ในบางกรณีมีผู้ใช้มีความประสงค์จะให้แสดงรายการนั้นด้วย ตัวอย่างเช่น รายการลูกหนี้การค้า จำนวน 20,000.00 บาท ได้ตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญไว้เต็มจำนวน ยอดสุทธิจึงเป็น 0 (ศูนย์) เป็นต้น

2.7 ประเภทอักษรการแสดงรายการ

เป็นการออกแบบตัวอักษรที่จะแสดงรายการในงบการเงินแต่ละรายการโดย ให้ผู้ใช้สามารถเลือกออกแบบได้ โดยมีรายการให้เลือก ดังนี้

- 1) ตัวอักษร ธรรมดา
- 2) ตัวอักษร หนา
- ตัวอักษร เอียง
- ตัวอักษร สีแดง
- 5) ตัวอักษร สีน้ำเงิน
- อีดเส้นใต้ 1 เส้น
- 7) ขีดเส้นใต้ 2 เส้น

3. ย่อหน้า (Tap)

สำหรับจัดย่อหน้าของรายการจากซ้ายไปขวา มีทั้งหมด 4 ระดับ ในแต่ละระดับ ห่างกันครึ่งนิ้ว

4. ไม่แสดงตัวเลข

สำหรับรายการที่เป็นหมวดของรายการในงบการเงินซึ่งไม่ได้กำหนดให้แสดง ตัวเลขจำนวนเงิน ตัวอย่างเช่น รายการสินทรัพย์ สินทรัพย์หมุนเวียน หรือหนี้สิน เป็นต้น รายการ ดังกล่าวนี้ไม่ต้องแสดงจำนวนเงิน

5. ประเภทอักษรการแสดงตัวเลข

เป็นการออกแบบตัวเลขที่จะแสดงในงบการเงินแต่ละรายการโดยให้ผู้ใช้สามารถ เลือกออกแบบได้ โดยมีรายการให้เลือกเช่นเดียวกับประเภทอักษรการแสดงรายการ

🙆 ປຸ່ມລບ

สำหรับลบรายการที่ไม่ต้องการ ซึ่งปุ่มนี้มีจุดควบคุมเพื่อป้องกันการลบข้อมูลที่ จำเป็นต้องใช้ในการประมวลผลงบการเงิน คือปุ่มลบข้อมูลจะไม่ปรากฏถ้ารายการนั้นได้มีการ กำหนดค่าเพื่อการคำนวณโดยใช้ปุ่มจัดการเกี่ยวกับการคำนวณ ปุ่มคำนวณค่าของรายการ หรือ ปุ่มกำหนดค่าสินค้าคงเหลือในการคำนวณ ไปแล้ว

🗄 ปุ่มคำนวณค่าจากบัญชี

ใช้กำหนดสูตรการคำนวณโดยการเลือกชื่อบัญชีจากผังบัญชี โดยที่รายการในงบ การเงินแต่ละรายการจะประกอบด้วยชื่อรายการและจำนวนเงิน ซึ่งอาจจะได้มาจากยอดคงเหลือ ของบัญชีเดียวหรือได้จากผลรวมของยอดคงเหลือหลาย ๆ บัญชี ปุ่มคำนวณค่าจากบัญชีจะแสดง รายการบัญชีที่มีอยู่ในฐานข้อมูลมาแสดงให้ผู้ใช้เลือกกำหนดว่าแต่ละรายการในงบการเงินได้ ตัวเลขมาจากบัญชีใดบ้าง โดยบัญชีที่เลือกนั้นให้เลือกบัญชีที่เป็นประเภทย่อยแต่อาจมียอด คงเหลือในด้านเดียวกันหรือต่างกันก็ได้ หลังจากนั้นเมื่อผู้ใช้เรียกดูรายงานโปรแกรมก็จะนำยอด คงเหลือของบัญชีที่ถูกระบุไว้มาคำนวณเพื่อแสดงเป็นจำนวนเงินของรายการนี้ ตัวอย่างดังปรากฏ ตามรูปที่ 4 - 45 คำนวณค่าจากบัญชี

รายการเงินสดและเงินฝากธนาคาร ของสหกรณ์แห่งนี้ ประกอบด้วย บัญชีดังต่อไปนี้

0101 11-01-10-01	เงินสดในมือ
0101 11-01-10-02	เซ็คยังไม่ได้นำฝาก
0101 11-01-20-01	เงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์-กระแสรายวัน
0101 11-01-30-01	เงินฝากธนาคาร-ออมทรัพย์
0101 11-01-30-02	เงินฝากธนาคารกรุงไทย-ออมทรัพย์
0101 11-01-40-01	เงินฝากธนาคาร-ประจำ
0101 11-01-90-01	เงินฝากออมทรัพย์ทวีสิน

เมื่อใช้ปุ่มคำนวณค่าจากบัญชี ผู้ใช้จะต้องเลือกบัญชีดังกล่าวให้ครบถ้วนทั้ง 7 บัญชี เมื่อผู้ใช้เรียกดูรายงานงบดุล โปรแกรมจะไปทำการบวกยอดคงเหลือของบัญชีดังกล่าวแล้วนำมา แสดงในบรรทัดรายการ เงินสดและเงินฝากธนาคาร 4 - 106

รูปที่ 4 - 45 คำนวณค่าจากบัญชี

🐴 ปุ่มคำนวณค่าจากรายการ

ใช้กำหนดสูตรการคำนวณโดยเลือกชื่อรายการจากรายการในงบการเงิน ดังนั้น รายการในงบการเงินอาจใช้ปุ่มสำหรับการคำนวณได้ 2 รูปแบบ คือ แบบแรกเป็นการคำนวณจาก บัญชีต่าง ๆ มารวมกัน ตามวิธีที่ได้กล่าวมาแล้ว แบบที่สองคือ การคำนวณจากรายการที่ปรากฏใน งบการเงินนำมาบวกกัน ตัวอย่างเช่น "รวมสินทรัพย์หมุนเวียน" ได้จากการรวมตัวเลขของรายการ เงินสดและเงินฝากธนาคาร เงินฝากสหกรณ์อื่น เงินลงทุนระยะสั้น เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ - สุทธิ สินค้าคงเหลือ และสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น เป็นต้น กรณีเช่นนี้ สามารถเลือกใช้ปุ่มคำนวณค่าจากรายการได้

จากตัวอย่าง รายการ รวมสินทรัพย์หมุนเวียน เป็นรายการที่เป็นยอดรวมของทุก รายการที่อยู่เหนือขึ้นไป ในการหายอดรวมสินทรัพย์หมุนเวียนนี้ หากผู้ใช้เลือกใช้ปุ่มคำนวณค่า จากบัญชีมาดำเนินการจะต้องเลือกบัญชีทุกบัญชีที่อยู่ในหมวดสินทรัพย์หมุนเวียนจากผังบัญชีซึ่ง มีเป็นจำนวนมากมาคำนวณทำให้ไม่สะดวกต่อการใช้งาน ประกอบกับรายการแต่ละรายการใน งบการเงินได้กำหนดสูตรการคำนวณไว้ในเบื้องตันแล้ว จึงควรนำผลรวมของสูตรเหล่านั้นมาใช้ให้ เกิดประโยชน์ จึงได้สร้างปุ่มคำนวณค่าจากรายการเพิ่มเติมเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน และช่วยลดข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการเลือกบัญชีไม่ครบถ้วน

โดยมีข้อสังเกตคือ รายการในงบการเงินใดที่เลือกใช้ปุ่มจัดการเกี่ยวกับการคำนวณ หรือปุ่มคำนวณค่าของรายการแล้ว จะไม่ปรากฏปุ่มอีกปุ่มหนึ่งให้เลือกใช้งาน นั่นคือ รายการใน งบการเงินจะต้องไม่ปรากฏทั้งปุ่มจัดการเกี่ยวกับการคำนวณและปุ่มคำนวณค่าของรายการ 4 - 107

เมื่อใช้ปุ่มคำนวณค่าจากรายการ จะปรากฏหน้าจอให้ผู้ใช้เลือก ดังนี้

1. เลือกจากรายการในงบการเงินเดียวกัน เช่น เลือกรายการจากงบดุล เป็นต้น

 เลือกจากงบการเงินอื่น ๆ เช่น ขณะนี้กำลังดำเนินการที่งบดุล ต้องการใช้รายการ จากงบกำไรขาดทุน เป็นตัน

> แสดงรายการที่ได้เลือกไว้แล้วให้เห็นเพื่อผู้ใช้จะสามารถตรวจสอบได้ ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 46 คำนวณค่าจากรายการ

		วายการทุพทศ ทรมม 6 รวมมหารพรพม _ี ทรงร _ิ ท		
			🖌 เลือกร	ายการขึ
	- เลือกรา	ยการที่ต้องการนำไปด้ำนวณ - 🛛 🤟 บันทึกค่า		
เลขที่อ้างอิง	การคำนวณ	ชื่อรายการ		
3	(+)	เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2	0
4	(+)	เงินฝากสหกรณ์อื่น	2	3
5	(+)	เงินส่งยำระหนี้ระหว่างทาง	P	0
6	(+)	เงินลงทุนระยะสิ้น	2	۲
7	(+)	เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ	2	0
8	(+)	ลูกหนี้ระยะสิ้น - สุทธิ	2	0
9	(+)	ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ - สุทธิ	2	0
10	(+)	สินค้าคงเหลือ	2	0
11	(+)	สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	2	0
592	(+)	สินค้าคงเหลือ - ทั่วปุ๋ย	R	3
593	(+)	เดินสะพัด	P	0
659	(+)	สินค้าขาดบัญชี - สุทธิ	2	0

รูปที่ 4 - 46 คำนวณค่าจากรายการ

S

ปุ่มกำหนดค่าสินค้าคงเหลือปลายงวด

ประเด็นเรื่องสินค้าคงเหลือต้นงวดกับสินค้าคงเหลือปลายงวด เป็นเรื่องที่สำคัญในการ ประมวลผลข้อมูล ในผังบัญชีมีรหัสบัญชีสินค้าคงเหลือเพียงรหัสบัญชีเดียวใช้แสดงค่าสินค้า คงเหลือต้นงวด สำหรับข้อมูลสินค้าคงเหลือปลายงวดจะถูกจัดเก็บแยกออกจากกัน การที่ โปรแกรมจะรู้ได้ว่ารายการในงบการเงินรายการใดที่ต้องใช้ข้อมูลสินค้าคงเหลือปลายงวดในการ ประมวลผล จะดำเนินการผ่านปุ่มกำหนดค่าสินค้าคงเหลือปลายงวด ซึ่งมีลักษณะการใช้งาน ดังนี้

ผู้ใช้เลือกธุรกิจที่ต้องการกำหนดค่าสินค้าคงเหลือปลายงวด

 โปรแกรมจะแสดงเฉพาะรหัสบัญชีและชื่อบัญชีที่เกี่ยวข้องกับสินค้าคงเหลือใน ธุรกิจที่เลือกมาแสดงให้

 ผู้ใช้เลือกรหัสบัญชีที่จะแสดงยอดสินค้าคงเหลือปลายงวดในงบการเงินนี้ เมื่อผู้ใช้ ทำการกดปุ่มบันทึก เมื่อมีการเรียกดูรายงาน โปรแกรมจะดึงยอดสินค้าคงเหลือปลายงวดมาจากยอด สินค้าคงเหลือที่บันทึกไว้ที่เมนูบันทึกสินค้าคงเหลือ

ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 47 กำหนดค่าสินค้าคงเหลือปลายงวด

รูปที่ 4 - 47 กำหนดค่าสินค้าคงเหลือปลายงวด

🔒 ปุ่มเลื่อนบรรทัดขึ้น

สำหรับการปรับเปลี่ยนตำแหน่งของรายการ ใช้กรณีที่ต้องการเลื่อนรายการนั้นขึ้น ด้านบนทีละ 1 บรรทัด เหมาะสำหรับการย้ายบรรทัดไปไม่ห่างจากบรรทัดเดิมมากนัก

🖶 ปุ่มเลื่อนบรรทัดลง

สำหรับการปรับเปลี่ยนตำแหน่งของรายการ ใช้กรณีที่ต้องการเลื่อนรายการนั้นลง ด้านล่างทีละ 1 บรรทัด เหมาะสำหรับการย้ายบรรทัดไปไม่ห่างจากบรรทัดเดิมมากนัก

貸 ปุ่มย้ายไปบรรทัดที่

สำหรับการปรับเปลี่ยนตำแหน่งของรายการ ใช้กรณีที่ต้องการเลื่อนรายการนั้นไปยัง บรรทัดใดบรรทัดหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นด้านบนสุดหรือด้านล่างสุดหรือบรรทัดใหม่นั้นอยู่ห่างจาก บรรทัดเดิมมาก หากใช้ปุ่มเลื่อนขึ้นเลื่อนลงอาจใช้เวลา จึงสร้างปุ่มย้ายไปบรรทัดที่เพิ่มเติม